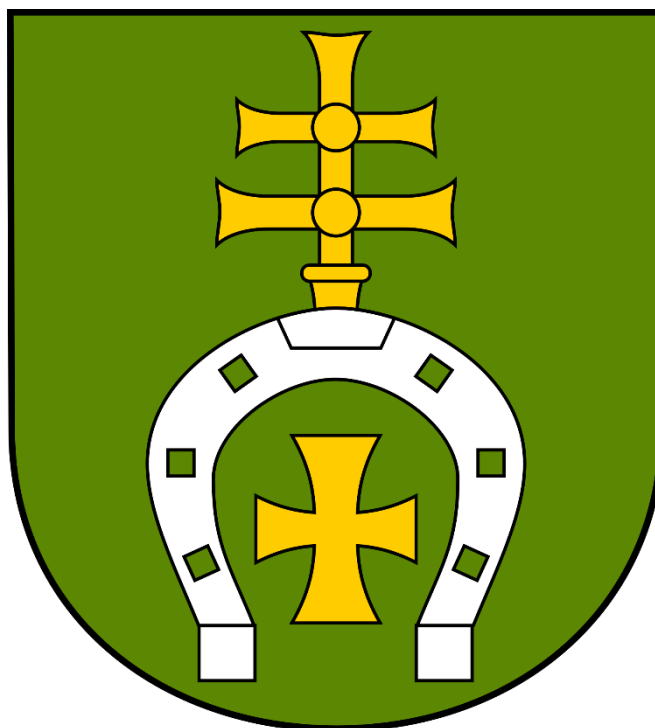

**Roczna analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi na terenie
gminy Szudziałowo za 2023 r.**

Szudziałowo, kwiecień
2024 r.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Szudziałowo za 2023 r.

1. Cel i podstawowe założenia opracowania

Niniejszy dokument stanowi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Szudziałowo za 2023 rok. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10, w związku z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2024 r., poz. 399 z późn. zm.) zwaną dalej ustawą *ucpg* – gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza swoim zakresem obejmuje:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

2. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Szudziałowo.

Ustawa *ucpg* nałożyła na gminy obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Uchwałą Nr XVI.128.2020 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 30 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody, ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki takiej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowych uchwalono co następuje:

- ustalono stawkę opłaty w wysokości 27,00 zł miesięcznie za jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny;
- określono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny jako dwukrotność stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi tj. w wysokości 54,00 zł miesięcznie za jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość;
- zwalnia się w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, którzy w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zadeklarują, że kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 2,00 zł miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, liczonej od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

Gmina podjęła stosowne uchwały oraz zorganizowała przetarg na wyłonienie firmy, która w imieniu Gminy Szudziałowo będzie odbierać i przekazywać do zagospodarowania odpady komunalne z jej terenu.

W wyniku postępowania przetargowego wyłoniono wykonawcę: MPO Białystok Sp. z o. o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok, która w roku 2023 zajmowała się odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy Szudziałowo. Umowę zawarto na czas trwania od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. Wartość całej umowy: 754 380,00 zł brutto (ryczałtowa cena za odbiór i transport 1 tony odpadów wynosi 1508,76 zł brutto).

Wykonanie usługi obejmuje:

1. Systematyczne odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny u źródła z nieruchomości jednorodzinnych i wielolokalowych z podziałem na frakcje:
 - a) papier – odpady z papieru w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury,
 - b) metale i tworzywa sztuczne – odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali,

odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,

- c) szkło – odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła,
 - d) odpady ulegające biodegradacji (bioodpady).
2. Systematyczne odbieranie i zagospodarowywanie odpadów komunalnych zbieranych w sposób nieselektywny (zmieszanych) z nieruchomości jednorodzinnych i wielolokalowych.
3. Odbieranie i zagospodarowanie od mieszkańców gminy Szudziałowo odpadów komunalnych przyjmowanych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) z podziałem na:
- a) odpady z papieru, w tym tektury i odpady opakowaniowe z papieru i tektury;
 - b) metale, w tym odpady opakowaniowe z metali;
 - c) odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych;
 - d) odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła;
 - e) odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
 - f) przeterminowane leki;
 - g) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;
 - h) chemikalia i opakowania po chemikaliach;
 - i) zużyte baterie i akumulatory;
 - j) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
 - k) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
 - l) zużyte opony
 - m) odpady budowlano-remontowe wyłącznie w postaci gruzu ceglany i betonowego oraz odpadów ceramicznych pochodzących z drobnych prac remontowych;
 - n) tekstylia;
 - o) świetlówki i żarówki;

p) materiały ceramiczne

4. Wyposażenie nieruchomości zamieszkałych w urządzenia (pojemniki, kontenery i worki) do gromadzenia odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny.
5. Wyposażenie nieruchomości zamieszkałych w urządzenia (pojemniki) do gromadzenia odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych).
6. Wyposażenie PSZOK w urządzenia (pojemniki i kontenery) do gromadzenia odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny.
7. Wyposażenie 2 punktów w pojemniki do gromadzenia baterii, oraz 1 punktu do gromadzenia przeterminowanych leków.

Częstotliwość wywozu przez Wykonawcę odpadów komunalnych zmieszanych w zabudowie jednorodzinnej - w okresie od 1 kwietnia do 31 października – 1 raz na dwa tygodnie, w okresie od 1 listopada do 31 marca – 1 raz w miesiącu, w zabudowie wielorodzinnej częstotliwość wywozu przez Wykonawcę odpadów komunalnych zmieszanych – w okresie od 1 kwietnia do 31 października – raz na tydzień, w okresie od 1 listopada do 31 marca – dwa razy w miesiącu zgodnie z ustawą *ucpg*.

Odpady wielkogabarytowe, w tym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony odbierane są 2 razy w roku w ramach mobilnej zbiórki odpadów z przed nieruchomości mieszkańców.

Zgodnie z art. 3 ustawy *ucpg* na terenie gminy Szudziałowo, w m. Szudziałowo przy ul. Kościelnej 34 został utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), czynny w każdy piątek w godz. 8:00-15:00, do którego nieodpłatnie mieszkańcy w 2023 r. dostarczyli odpady: meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony samochodowe, oraz odpady budowlano-remontowe.

Do PSZOK przyjęto i przekazano do zagospodarowania 21,66 Mg odpadów komunalnych.

Transport odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny do PSZOK-u mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

Punkt był prowadzony przez Urząd Gminy Szudziałowo.

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwienia, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwienie.

Niesegregowane odpady komunalne wytworzone na terenie gminy Szudziałowo podmiot odbierający tj. MPO Białystok przekazywał do:

MPK Sp. z o. o. Ławy, ul. Przemysłowa 45, 07-411 Rzekuń, Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Suwałkach, ul. Raczkowska 150A, 16-400 Suwałki, Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów, Czartoria, 18-413 Miastkowo, Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Białymstoku, ul. Andersa 40F, 15-113 Białystok oraz PGO "Eko-Mazury" Sp. z o. o., Siedliska 77, 19-300 Ełk.

Pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych trafiały do: MPK Sp. z o. o. Ławy, Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Suwałkach, ul. Raczkowska 150A, 16-400 Suwałki oraz PGO "Eko-Mazury" Sp. z o. o., Siedliska 77, 19-300 Ełk.

Zgodnie z zasadą przekazywania przed podmiot odbierający zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone od właścicieli nieruchomości, odpady były przekazywane bezpośrednio do instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, tzn. podmioty odbierające odpady z terenu gminy Szudziałowo dostarczały je właściwie.

W obecnym stanie rzeczy brak jest innej możliwości przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2023 r. Gmina Szudziałowo nie realizowała żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

System gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z założeniami ustawodawcy oparty ma być na zasadzie samo bilansowania. Zasada ta oznacza, iż środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczane przez właścicieli nieruchomości powinny w całości pokryć koszty związane z funkcjonowaniem systemu.

Głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest koszt odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, czyli koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odbieranych przez przedsiębiorcę od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Szudziałowo i związany jest bezpośrednio z wynikiem przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych.

Koszty, wydatki i inne kwoty:

- 1) Łącznie na system gospodarki odpadami w 2023 r. poniesiono koszt w wysokości 773.064,52 złotych brutto.
- 2) Wpływy do budżetu gminy od mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów w 2023 r.: 648 775,46 zł.

- 3) Wydatki poniesione za gospodarowanie odpadami: 733.381,56 zł brutto
- 4) Wydatki na prowadzenie PSZOK-u oraz obsługę administracyjną systemu: 39.682,96 zł brutto,
- 5) Deficyt: 123.289,06 zł

4. Liczba mieszkańców.

W 2023 r. na terenie gminy Szudziałowo zameldowanych było 2760 osób (stan na 31.12.2023 r.). Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Szudziałowo objętych było 2180 mieszkańców (na podstawie złożonych deklaracji).

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zameldowanie	3011	2935	2892	2847	2818	2760
Wg danych z deklaracji	2292	2353	2156	2155	2202	2180
Różnica	719	582	736	692	616	580

Różnica w podanej liczbie mieszkańców (580) wynika m. in. z tego, że wiele osób zamieszkuje poza miejscem stałego zameldowania, wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy lub kraju. Powyższa rozbieżność liczbowa może także wynikać z faktu ukrywania przez właścicieli nieruchomości prawdziwej liczby osób zamieszkałych, w celu obniżenia stawki za gospodarke odpadami. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Zgodnie z ustawą *ucpg* gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów w tym zakresie.

W 2023 r. właściciele poszczególnych nieruchomości na terenie gminy Szudziałowo systematycznie zgłaszali do tut. urzędu posiadanie zbiornika bezodpływowego bądź przydomowej oczyszczalni ścieków do ewidencji gminnej.

W 2023 r. rozpoczęto kontrolę częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników przydomowych oczyszczalni ścieków. Przeprowadzono 329 kontroli, z czego w 158 przypadkach wykryto nieprawidłowości.

Liczba zbiorników bezodpływowych wg. stanu na 31.12.2023 r. wynosi 666 szt., przydomowych oczyszczalni 153.

Odnosnie odbierania odpadów komunalnych nie były prowadzone czynności sprawdzające.

6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Według danych pozyskanych z instalacji regionalnych / komunalnych oraz sprawozdań przedsiębiorcy świadczącego usługi odbioru odpadów komunalnych w 2023 r. na terenie gminy Szudziałowo zebrano 653,92 Mg odpadów komunalnych (zamieszkałe, niezamieszkałe i PSZOK).

Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	62,06
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	70,12
15 01 04	Opakowania z metali	4,2
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,9
15 01 07	Opakowania ze szkła	38,42
16 01 03	Zużyte opony	3,44
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	10,34
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	20,26
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,96
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,06
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,26
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,56
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	13,64
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	403,78
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	22,92
	Razem:	653,92

7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zebrane z terenu gminy Szudziałowo odpady komunalne o kodzie 20 03 01 trafiły do instalacji:

MPK Sp. z o. o. Ławy, ul. Przemysłowa 45, 07-411 Rzekuń	108,34
Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Suwałkach, ul. Raczkowska 150A, 16-400 Suwałki	166,48
PGO "Eko-Mazury" Sp. z o. o., Siedliska 77, 19-300 Ełk	85,36
Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Białymstoku, ul. Andersa 40F, 15-113 Białystok	23,64
Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów, Czartoria, 18-413 Miastkowo	19,96

Z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w wyniku sortowania powstało:

- 18,8859 Mg odpadu o kodzie 19 05 99 Inne niewymienione odpady, które przekazano na składowisko: MPK Sp. z o. o. Ławy, ul. Przemysłowa 45, 07-411 Rzekuń;
- 61,43 Mg odpadu o kodzie 19 05 99 Inne niewymienione odpady, które przekazano na składowisko: PGO w Suwałkach, ul. Raczkowska 150A, 16-400 Suwałki;
- 17,072 Mg odpadu o kodzie 19 05 99 Inne niewymienione odpady, które przekazano na składowisko: PGO "Eko-Mazury", Siedliska 77, 19-300 Ełk;

8. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

38,41% - wymagany poziom minimum 35% w 2023 r. (zgodnie z art. 3b Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

0% - wymagany poziom poniżej 35% (zgodnie z art. 3c Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

Poziom składowania odpadów komunalnych.

16,20% - wymagany poziom w latach 2025-2029 poniżej 30% wagowo (zgodnie z art. 3b Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

9. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

W 2023 r. wytworzone na terenie gminy odpady komunalne nie były przekazywane do termicznego przekształcania.

Wnioski z przeprowadzonej analizy wraz z rekomendacjami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

- należy położyć większy nacisk na edukację mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów.

- należy zwiększyć kontrolę segregacji „u źródła”, jak również kontrolę firm odbierających odpady w zakresie odbioru. Połączenie tych działań z odzyskiem w instalacjach pozwoli na osiągnięcie wymaganych poziomów.

- biorąc pod uwagę, iż nadal część mieszkańców uchyla się od wymaganego segregowania odpadów oraz od obowiązku opłat za gospodarowanie odpadami na rzecz gminy należy niezwłocznie uszczelnić system poprzez konfrontacje danych będących w posiadaniu ewidencji ludności z danymi podanymi przez mieszkańców w deklaracjach i zwiększenie kontroli posiadłości, gdzie liczba mieszkańców się różni.

- należy zwiększyć nadzór nieruchomości będących poza systemem gminnym, w celu wyeliminowania procederu podrzucania odpadów do kontenerów wspólnot mieszkaniowych lub pozbywania się odpadów z prowadzonej działalności gospodarczej w ramach nieruchomości zamieszkałych.

- należy kontynuować kontrolę zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków celem ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych i zwiększenia wśród mieszkańców świadomości ekologicznej.